

Handläggare
Jenny Lindfors
Telefon: 08-50808203

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Skrivelse om barn och unga i gängkriminalitet

Svar på skrivelse från Liberalerna och Moderaterna

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Liberalerna och Moderaterna har i september 2023 inkommit med en skrivelse angående barn och unga i gängkriminalitet. De ställer en rad frågor om hur förvaltningen arbetar med barn/unga och kriminalitet.

Förvaltningen har arbetssätt och tidiga insatser för att fånga upp barn och unga som riskerar att hamna i gängkriminalitet. Även om Kungsholmen har en låg förekomst av unga i risk för kriminalitet finns behov av att utveckla arbetet om man ser till samhällsutvecklingen i stort vilket förvaltningen planerar att göra under 2024. Förvaltningen samverkar med andra aktörer, följer utvecklingen och ser vikten av att ta till sig ny kunskap inom området.

Bakgrund

I skrivelse daterad den 28 september 2023 ställer Charlotta Schenholm (L) och Henrik Sjölander mfl (M) ett antal frågor kring barn och unga i gängkriminalitet. Frågorna är en komplettering till den skrivelse de lade till nämnden den 15 juni 2023 och som besvarades av förvaltningen vid nämndens sammanträde i november 2023. Flera av frågorna i denna skrivelse besvarades delvis i det svaret från förvaltningen.

Ärendet

Av skrivelsen framgår en oro kring den samhällsutveckling som är i stort och på vilket sätt det påverkar barn och unga i Kungsholmens stadsdel. Skribenterna hänvisar till tertialrapporten där det framgår att det nu tillkommit en ny målgrupp i stadsdelen, unga

gängkriminella som blivit placerade på HVB och i jourhem. De ställer sig frågan om detta varit känt tidigare men att barnen och ungdomarna inte ansetts behöva bli placerade utan fått behandling i hemmet. Av skrivelsen framgår också att majoriteten i olika sammanhang lyft vikten av tidiga sociala insatser för att minska antalet gängkriminella och alldeles särskilt de riktigt unga kriminella. Skribenterna önskar utifrån det svar på ett antal frågor.

1. Hur många gängkriminella (vuxna respektive barn/ungdomar) bedömer man att vi har i stadsdelen i dagsläget?
2. Hur många barn & unga i vår stadsdel bedömer man ligger i riskzonen för att dras in i gängkriminalitet?
3. Vilka tidiga, riktade insatser gör man i dagsläget när man misstänker risk för gängkriminalitet? I media pratas det om att det behövs insatser redan i förskoleåldern.
4. Vi kan i tidningen läsa om tidigare ostraffade ungdomar som snabbt dras in i kriminalitet och att rekryteringsförsök sker på t ex idrottsplatser mm. Hur ser det ut i vår stadsdel? På vilket sätt varnas barn & ungdomar men också föräldrar?
5. Hur följer förvaltningen upp kvalitén på de HVB hem och jourhem som man idag använder? Risken för en fortsatt kriminella livsstil under tiden på HVB framstår som stor utifrån medias rapportering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen och har behandlats i pensionärsrådet och förvaltningsgrupp. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att ta del av skrivelsen, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen arbetar med en rad förebyggande och tidiga insatser för barn och unga i riskzonen att fara illa för att minska risken för en negativ utveckling. En handfull barn och unga som har koppling till gängkriminalitet är placerade som en följd av kriminalitet. Förvaltningen kan inte redovisa i exakta antal då de är så få.

Forskning och erfarenheter visar att placering på HVB inte alltid är en bra lösning då risken för smittoeffekter i form av nya kontakter med kriminella och snarare en negativ utveckling av en mer kriminell livsstil är vanligt. Förvaltningen anser därför att det är viktigt att prova andra alternativ innan en placering såsom olika insatser i hemmet. Men när hotbilden för ungdomarna blir för påtaglig kan man ändå behöva placera på HVB. De ungdomar som idag är placerade på HVB har olika erfarenheter av kontakt med socialtjänsten. Det handlar om att förvaltningen provat olika

insatser i hemmet som inte fungerat eller insatser som föräldrarna inte velat ta emot. Förvaltningen har då inte kunnat motivera till insatsen och det har inte funnits tillräckligt starka skäl till ett tvångsomhändertagande. Det handlar också om ungdomar som snabbt utvecklat en kriminell livsstil där förvaltningen inte haft kännedom och insyn tidigare och det har då blivit aktuellt med en placering. Det kan även handla om ungdom som flyttat till stadsdelen från en annan kommun och redan var i behov av omfattande insatser för sin kriminalitet.

Av de barn och unga som är aktuella på socialtjänsten idag bedömer förvaltningen att ett par stycken är i riskzonen för att hamna i gängkriminalitet. Förvaltningen ser också att det är en grövre kriminalitet idag, tidigare handlade det oftast om ringa narkotikabrott och snatteri medan det idag kan handla om vapenbrott och förberedelse till mord.

Förvaltningen har en socialsekreterare hos polisen vilket underlättar samarbetet. Den socialsekreteraren hanterar alla anmälningar gällande barn och unga som är misstänkta för sitt första brott. Förvaltningen menar att Polismyndigheten är bra på att anmäla oro och socialsekreteraren träffar många ungdomar och fångar upp fler än tidigare.

Den lägesbild som stadsdelsförvaltning och polis har tagit fram visar på en låg förekomst av unga i risk för kriminalitet. Stadsdelsförvaltningens strategiska arbete med frågan är samlat i förvaltningens handlingsplan för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Förvaltningen har skickat ut Länsstyrelsen/polisens material "Gängsnacket" till mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet för att de ska sprida det till föräldrar via skolportalen. Förvaltningen har också spridit Polisens utbildningsmaterial "Om unga som dras in i kriminella gäng" som skolorna kan arbeta med. Vidare har förvaltningen SSP-möten (skola, socialtjänst och polis) med grundskola respektive gymnasiet två gånger per termin där man delar lägesbild, skolorna rapporterar om hur situationen ser ut hos dem och får råd och stöd. Under dessa möten deltar, utöver representanter från skolorna, kommunpolisen, socialsekreterare som arbetar hos polisen, fältassistenter samt preventions- och trygghetsamordnare.

Kungsholmen arbetar också med EST, en modell för effektiv samordning för trygghet där olika aktörer arbetar med trygghet i det offentliga rummet. Genom EST samarbetar stadsdelen med polis, väktare, skolor och andra för att identifiera och åtgärda otrygga platser på Kungsholmen.

Vidare har förvaltningen informationsträffar på alla grundskolor. Den socialsekreterare som arbetar hos polisen beskrev vid senaste tillfället tidiga tecken på kriminalitet och vad skolan ska vara uppmärksam på.

Förvaltningen arbetar också med informationsträffar i förskolorna i syfte att öka kunskapen om socialtjänsten och främja samverkan. Förvaltningen förmedlar kunskap om tidiga tecken på att barn far illa för att öka förskolornas benägenhet att göra orosanmälningar. Förvaltningen arbetar med att ge stöd till barn som far illa på olika sätt och till exempel kan man se att barn som utsätts för våld i hemmet har en ökad risk att utveckla ett eget kriminellt beteende. Förvaltningen menar därför att alla insatser för barn som far illa och riskerar en negativ utveckling kan motverka en kriminell livsstil. På Kungsholmen är det en stor andel barn som går i förskolan vilket ses som en skyddande faktor då de barn som far illa och riskerar en negativ utveckling kan fångas upp.

Förvaltningen erbjuder olika föräldrastödsprogram till familjer. *Komet*, som är ett föräldrastödsprogram för föräldrar till barn med utagerande beteende, genomfördes två omgångar under hösten 2023. Alla föräldrar som stod i kö och önskade fick då gå programmet. Förvaltningen fortsätter att erbjuda detta under 2024. Även föräldraskapsstödet *På rätt väg* erbjuds, som riktar sig till föräldrar med barn som uppvisar normbrytande beteende och/eller riskbeteenden för kriminalitet, men som inte är brottsaktiva.

Placeringar på HVB och jourhem följs upp individuellt genom vårdplaner och genomförandeplaner. Förvaltningen använder i första hand de HVB som har ramavtal med Stockholms stad men då det inte är möjligt finns det riktlinjer för hur ett individuellt avtal ska tecknas. Förvaltningen undersöker hos IVO, Inspektionen för vård och omsorg, att verksamheten har tillstånd och om det finns några klagomål. Vidare kontakter förvaltningen referenser för verksamheten. Förvaltningen använder i första hand Stockholms stads jourhem.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om barn och unga i gängkriminalitet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-02-07
Anna Hamlin, Avdelningschef	2024-02-07